

Sygn. akt II CSK 106/17

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa K. P.

przeciwko M. D.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 września 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 6 września 2016 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powód K. P. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 6 września 2016 r.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. W uzasadnieniu tego wniosku skarżący wskazał, iż istnieje potrzeba wykładni przepisu art. 231 § 1 k.c. i skarga kasacyjna jest jednocześnie oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jak zostało przyjęte w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jeżeli skarżący powołuje się na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jaką jest

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, powinien wykazać, że wskazany przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości, nie doczekał się wykładni bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć, jak też, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III SK 43/11, niepubl.; z dnia 24 kwietnia 2014 r., II CSK 600/13, niepubl.).

Skarga kasacyjna nie zawiera argumentów uzasadniających przyjęcie wystąpienia w sprawie tak rozumianej przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. zwłaszcza jeśli uwzględni się, że kwestia wykładni pojęcia „dobrej wiary” użytego w art. 231 k.c. była już wielokrotnie przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego, co potwierdza sam skarżący przytaczając cały szereg orzeczeń Sądu Najwyższego. Zwrócić należy też uwagę, że Sąd drugiej instancji dostrzegając, iż w tej materii prezentowane są różne koncepcje, nawet przy zastosowaniu liberalnego podejścia do tej przesłanki zastosowania art. 231 § 1 k.c., uznał brak możliwości zadośćuczynienia żądaniu powoda.

Ponadto w orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wywodu prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, niepubl.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepubl.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, niepubl.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, niepubl.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, niepubl.;

z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, niepubl.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, niepubl.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, niepubl.; z dnia z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, niepubl.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, niepubl.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, niepubl. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl.

Tych wymagań nie spełnia uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ograniczone do stwierdzenia, iż okoliczności niniejszej sprawy, o których ma być dalej mowa, przemawiają za potraktowaniem powoda na równi z posiadaczem w dobrej wierze z uwagi na zasady współżycia społecznego, a przeciwna ocena prawna dokonana przez Sąd Apelacyjny jest błędna. Podnieść też należy, iż wśród argumentów mających uzasadniać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skarżący zarzuca, sprzecznie z art. 398³ § 3 k.p.c., wadliwość ustaleń faktycznych.

W posumowaniu trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c.